

RAPPORT FOR PRØVEGRAVNING I BRØDERUP BY, SNESERE.
NÆM 1997:114

Prøvegravningen på det ca. 1250 m² store areal beliggende i Brøderup Bys sydvestlige udkant (del af matr.nr. 1h) blev foretaget forud for kommende rækkehusbebyggelse på stedet (jf. Lokalplan nr. 2.B1.2, Fladså Kommune). De arkæologiske undersøgelser udførtes af arkæolog Thomas Roland fra Næstved Museum i dagene 26. og 31. V. 1999 og betales af Fladså Kommune.

Topografisk er området beliggende som et slags melleplateau på overgangen fra den forholdsvis højtbeliggende bakkekam mod nordvest til de lavtliggende mosede arealer mod syd ved Snesere Overdrev. Fra nordøst mod sydvest er landskabet derimod kun kendetegnet af mindre niveauforskelle. Ved udgravningen viste det sig, at området netop fra nordøst mod sydvest tidligere havde dannet leje for et fugtigt drag, muligvis endog et egentligt vandløb (jf. nedenfor). Sammenlignes de nuværende landskabelige forhold med tidligere kort over arealet, synes især den østlige del til en vis grad at være blevet udsat for opfyld o.lign. Dette kan evt. være sket i forbindelse med bygningen af vandværket. Den naturlige undergrund var næsten overalt kompakt moræneler, enkelte steder noget sandblandet.

Det skal iøvrigt bemærkes, at muldlaget på det meste af arealet var meget tyndt, kun 20-30 cm, hvorfor den på marken foretagne pløjning, og i særdeleshed grubning, tegnede sine tydelige spor forholdsvis dybt i undergrunden. Dette kan have ødelagt arkæologiske spor i området.

Der blev ved prøvegravningen udlagt fem stort set nordvest-sydøst orienterede søgegrøfter (Grøft I-V) med ca. 20 m afstand. Endvidere udlagdes på den østlige del af arealet én grøft orienteret nordøst-sydvest (Grøft VI).

Der fremkom ved undersøgelsen kun få anlægsspor. Ud over en del 20-30 cm brede og 15-20 cm dybe nordøst-sydvest forløbende grøfter (sandsynligvis ældre jorddræn uden rør) på den sydøstlige del af arealet, således kun 7-8 stolpehuller, 2 gruber samt en stort set øst-vest forløbende rende.

Kun to af stolpehullerne (Anlæg D-E, Grøft III) syntes af oldtidskarakter, men var uden fund. Prøvegrøften udvidedes derfor omkring disse anlæg. Derved fremkom yderligere stolpehuller, ligeledes fundtomme, der dog alle ud fra fyldens karakter etc. syntes at kunne beskrives enten som recente (Anlæg G, L) eller formentligt recente (Anlæg A-C, F). Ligeledes recent var stolpehullet Anlæg L østligt i Grøft VI, der indeholdt enkelte teglstykker.

I den ene af de to gruber (Anlæg H, Grøft I), der kun var bevaret i ca. 5 cm dybde, fremkom enkelte smuldrende rester af oldtidskeramik, mens den anden, ca. 20 cm dybe grube, var uden fund (Anlæg I, Grøft IV). Den ca. 80 cm brede grøft i den nordlige del af Grøft V (Anlæg K), var også uden fund, og iøvrigt ikke mulig at datere.

Karakteristisk for de få fremkomne anlæg af oldtidskarakter var deres placering højest ca. 10 m fra udstykningens nordgrænse, dvs. mod den højereliggende del af arealet. Der er således mest sandsynligt tale om sporadiske udløbere af en forhistorisk bosættelse højere i landskabet omkring

toppen og på sydskråningen af den nærliggende højning. Hér er der da også, ifølge tidligere ejer Henning Nielsen, gennem årene fremkommet forarbejdet flint og oldtidskeramik. Bemærkelsesværdigt er det, at anlægssporene synes at ophøre ved den tidligere fugtige lavning (jf. nedenfor), hvilken sandsynligvis har dannet afgrænsning for bebyggelsen.

Som nævnt kunne der ved prøvegravningen konstateres spor efter en tidligere fugtig lavning på arealet. Denne strakte sig fra et punkt i nord tværs over området mod sydvest hvor den formentlig fortsætter under Brøderupvej og videre mod de lavtliggende strøg mod syd. Forløbet kunne følges som en 10-15 m bred og op til 0,8 m dyb muldfyldt bremme, der mod bunden blev mere sort og endelig lys grå, sandet (markeret med tæt skravering på oversigtsplanen). Visse steder strakte lavningen sig mere utydeligt over et bredere område, med et blot få til ca. ti cm. tykt muldet lag, der brændte sammen med undergrundsleret (markeret med åben skravering). Om lavningen har ført åbent vand, eller blot henligget som fugtigt drag blev ikke besvaret ved undersøgelsen. På et tidspunkt før 1900 må det meste af lavningen være tørret ud, idet den ikke optræder som sådan på kortmaterialet fra denne periode. Et vandhul er dog markeret omkring det nuværende vestlige hjørne af vandværksgrunden, netop hvor lavningen ud fra prøvegravningen synes at begynde. Knap 50 m nordøst for dette punkt sås ved prøvegravningen en mindre, naturlig lavning (Anlæg M), i hvis fyld der fremkom småstykker af teglsten.

De sparsomme resultater af prøvegravningen gav ikke anledning til yderligere arkæologiske undersøgelser på arealet.